

**R. Patris, Francisci Svarez, E Societate Iesv,
Metaphysicarvm Disputationvm, In Qvibvs Et Vniversa
Natvralis Theologia Ordinate Traditvr, Et Qvæstiones Ad
omnes duodecim Aristotelis Libros ...**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ ; [Coloniæ Agrippinæ], 1630

7 Vtrum principium indiuiduationis accidentium sit ex subiecto
sumendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94135](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94135)

SECTIO VII.

*Utrum principium indiuiduationis accidentium,
sit ex subiecto sumendum.*

N hac dubitatione iudem fere dicendi modi esse possunt, qui in præcedente sectione relati sunt: tamē quia eadem doctrina, quæ de formis substantialibus data est, ad accidentales est proportionaliter applicanda, ideo breuissime potest hæc res expediri, addendo pauca, quæ sunt propria accidentium. Supponimus ergo ex dictis in sect. 2. in formis accidentalibus necessarias esse differentias indiuiduales, quas indiuidua formæ addant rationibus specificis, à quibus saltem ratione distinguantur, nam doctrina ibi data generalis est, & rationes factæ de omnibus speciebus, & indiuiduis procedunt. Vnde fit, loquendo de principiis Metaphysicis constituentibus & distinguentibus res, nullam relinqui quæstionem circa principium indiuiduationis accidentis: est enim in eis differentia indiuidualis, quæ in vnoquoque propria est, & contrahit speciem ad esse talis indiuidui. Solum ergo restat quærendum, quodnam sit physicum fundamentum & principium huius differentia, & hoc sensu inuestigamus hîc principium indiuiduationis accidentium, sicut de substantiis diximus. Et ideo nulla nobis est hoc loco controuersia cum Scoto, qui suis hæcceitatibus (quæ nihil aliud sunt, quam differentia indiuiduales) quæstionem hanc terminandam esse censuit nos enim etiam admittimus differentias illas, tamen ulterius inquirimus physicam radicem earum differentiarum.

Dux igitur opiniones tantum hîc referri possunt. Prior est, accidentia indiuiduari per subiectum. Itæ docet D. Thom. 1. part. quæst. 29. art. 1. & quæst. 39. art. 3. & opusc. 29. in fine. Sed quod lib. 7. art. 19. limitat hanc sententiam, dicitque esse veram in aliis accidentibus præter quantitatem, quam dicit non ex subiecto, sed ex situ indiuiduari, reliqua vero accidentia ex subiecto, saltem ex quantitate. Vnde infert, quamuis possit quantitas indiuidua conseruari à Deo sine subiecto, non tamen albedinem, aut reliqua accidentia quæ necessario requirunt subiectum, saltem quantitatem ipsam, ut fiant indiuidua. Hincque docet D. Tho. sepe non posse dari duas albedines separatas & solo numero distinctas, quia non haberent per quod distinguerentur, 1. part. quæst. 50. art. 4. & quæst. 75. artic. 7. Idemque docet ac defendit Capreol. in 1. dist. 54. art. 2. conclus. 2. Fundamenta huius sententiæ sunt eadem, quæ superius allata sunt ad probandam, formam substantialem indiuiduari à materia signata. Et confirmatur primò, nam accidens habet totum suum esse in ordine ad subiectum: ergo indiuiduationem habere debet à subiecto, nam vnâquæque res indiuiduari debet ex eisdem principiis, à quibus habet esse. Secundò, quia si accidentia non indiuiduantur à subiecto, possent plura accidentia solo numero diuersa in eodem subiecto recipi, quia non obstante indentitate subiecti habere possent inter se distinctionem, vnde nulla posset ratio huius repugnantia assignari, videmus autem, non posse idem subiectum duas albedines, vel duos calores recipere: tota ergo ratio huius est, quia à subiecto indiuiduantur; & ideo hoc ipso, quod in eodem subiecto recipiuntur, sunt vnum, & non duo.

Secunda opinio est, vnâquamque formam accidentalem physice indiuiduari per se ipsam, ut est talis entitas actu, vel aptitudine, neque habere aliud intrinsecum principium indiuiduationis, præter suam entitatē. Itæ sumitur ex opinione Durandi supra tractata; & omnes rationes, quas adduximus de forma substantiali, probant idē de forma accidentali.

Et

III.

Aliorum opinio.

materialibus cognitionem sumimus, sepe distinctio indiuiduorum ex materia sumitur, vel ex accidentibus, quæ materiam consequuntur, ut sunt quantitas & alia proprietates: at vero secundum se, sicut differentia sumenda est à principio substantiali, & non ab accidentali, ita inter ipsa substantialia principia, ab eo sumenda est, quod præcipuum est, & magis proprium, ac vltimum constitutum ipsius rei: huiusmodi autem est forma, ut ostensum est. Item est hoc verum, loquendo de indiuiduo talis naturæ vel speciei, prout formaliter in ea constituitur. Propter quam rationem supra diximus, suppositum esse vnum numero, si vnâ numero habeat subsistentiam; etiam si natura vna non sit, quia formale constitutum suppositi est subsistentia incommunicabilis, à qua sola sumenda est ratio indiuidualis suppositi ut sic: è contrario vero diximus, vnitatem ac differentiam indiuidualem rei singularis, ut constituta sub tali specie, vel essentia substantiali, sumendam esse ex natura substantiali, quæ formaliter constituit tale indiuiduum. Ad hunc ergo modum dicimus in præfenti, differentiam indiuidualem huius hominis formaliter sumpti ut indiuiduum est speciei humanæ, sumi ex hac anima. At vero, si loquamur de hoc composito, ut perfecte, & omni ex parte vnum est, verius dicitur, differentiam indiuidualem eius sumi, ex tota entitate eius, atque adeo ex adæquato principio physico, quod materiam, & formam includit, ut hoc modo etiam de toto illo composito veritetur, per se ipsum, seu per suam entitatem indiuiduari: nam per illam habet identitatem simpliciter in se, & diuersitatem ab omni alio. Neque est inconueniens, quod differentia, quæ secundum conceptum Metaphysicum simplex est, id est, non composita ex genere & differentia, sumatur ex entitate seu natura physice composita; quatenus vna est, & per modum vnius indiuiduæ naturæ concipitur.

Vltimo ex dictis satis constat, quid dicendum sit de substantiis immaterialibus, in quibus differentia etiam indiuiduales inueniuntur, ut ostendimus: vnde, cum in eis non sit, nisi simplex substantialis entitas completa, constat in eis non posse esse aliud principium indiuiduationis præter ipsam vniuersiuiusque rei entitatem, quæ ex se talis est, & per se ab aliis distinguitur. Et in hoc omnes conueniunt qui has substantias indiuiduas esse fatentur, quacunque ratione declarent indiuiduationem earum. Qui autem dicunt, de se conuenire tali naturæ specificæ spirituali, multo magis, & à fortiori docent per suas entitates indiuiduari, ut patet ex Capreol. in 2. dist. 3. Caieran. & aliis 1. part. quæst. 3. art. 3. quæst. 50. art. 4. Soncin. 12. Metaphysic. quæst. 49. Iaue. quæstion. 25. Ferrar. 1. contr. gent. capit. 21. Qui vero censent etiam in rebus immaterialibus indiuiduationem fieri per additionem differentia, necessario etiam docent, illam esse sumendam ab ipsa entitate substantiali Angelis secundum se; quia nec sumenda est ab accidentibus, neque est aliud, vnde sumi possit; quæ omnia satis probata sunt ex dictis. Argumentum autem vulgare, quod si hæc substantia per suas entitates differunt, necessario differant formaliter & essentialiter; iam est solum in simili de aliis formis. Nam illæ entitates quantumvis formales, possunt esse omnino similes in ratione essentiali; & tunc licet se ipsis distinguantur nihilominus distinctio est numerica, quia est in entitate, non in ratione formali. Dicuntur autem distinguere se ipsis, non quia similes non sint, sed quia vna ex se habeat, quod non sit alia, similitudo enim non excludit

distinctionem, ut infra

dicitur.

*Spirituales
substantia
complexæ,
quæ indiuidu
dicuntur.*

Et summa est, quia vnaquæque res per illud idem formaliter, & intrinsece est vna numero (quod fundamentum unitatis seu negationis, quam dicit vnum) per quod est ens actu in rerum natura, vel aptum ut sit huiusmodi, quia omne tale ens est singulare, ut supra ostensum est, sed omnis res per suam entitatem est intrinsece & formaliter huiusmodi ens actu, ergo per eandem est singulariter quid, & indiuiduum, ergo & accidentia hoc habent. Et confirmatur, quia subiectum non potest esse principium indiuiduans accidentia; ergo tantum esse potest huiusmodi principium intrinsece entitas ipsorum accidentium. Antecedens patet, quia in primis subiectum non potest dici principium intrinsecum indiuiduationis accidentis, tanquam intrinsece & per se componens accidens, quia nunc non agimus de composito ex subiecto & accidente, sed de ipsa accidentali forma, quam constat non componi intrinsece ex ipso subiecto, nec subiectum hoc modo esse principium intrinsecum eius. Rursus nec subiectum potest dici principium indiuiduans accidens, tanquam terminus habitudinis, seu aptitudinis talis accidentis ad informandum tale subiectum, primo quia respectu eiusdem subiecti numero possunt duo accidentia solo numero distincta habere aptitudinem ad informandum illud, ergo illæ aptitudines non possunt distingui numero ex subiecto; ergo ex se ipsis. Secundò hoc maxime vrget de quibusdam accidentibus, quæ secundum habitudinem suam non sistant in subiecto, sed illud referunt, vel aliquo modo in aliud ducunt, ut sunt relationes, actus, habitus & similia: si enim accidens dicitur indiuiduari à subiecto, quia respicit illud naturaliter, cur hæc accidentia non dicentur potius indiuiduari ab ultimis terminis, quos naturaliter respiciunt, maxime cum ab illis secundum communes rationes sumantur essentielles, seu specificas rationes suas? Tertio, quia sine fundamento dicitur, hoc accidens numero habere naturalem coaptationem & habitudinem tantum ad hoc subiectum: nam, licet fortasse per naturales causas in solo illo fieri possit; nihilominus tamen ipsum de se aptum est, ut informet quoduis subiectum capax talis accidentis, sicut è contrario accidere potest, ut hoc subiectum non possit naturaliter habere, nisi hanc albedinem, vel hanc quantitatem, & tamen non propterea capacitas eius intelligenda est ita ex se limitata, & determinata ad hoc accidens, ut non sit de se sufficiens ad similia accidentia recipienda. Denique hoc ipsum suadere potest omnibus rationibus, quas de forma substantiali fecimus.

Questionis resolutio.

IV.

Hæc controuersia distinctione supra insinuatâ dirimenda est, & definienda. Diximus enim dupliciter posse nos loqui de principio indiuiduationis: primò in ordine ad esse, & ad propriam rei constitutionem secundum se. Secundò in ordine ad productionem, quatenus determinatur agens ad distinctum indiuiduum producendum, vel ad efficiendum vnum potius, quam aliud, & consequenter in ordine ad nostram cognitionem, quatenus sensibiliter (ut sic dicam) distinguere possumus vnum ab alio. Priori igitur consideratione (quæ maximè à priori est, & maximè propria huius scientiæ) vera est posterior sententia, docens accidentia non ex subiecto, sed ex propriis entitatibus habere suam indiuiduationem, & numericam distinctionem, ut satis probant rationes factæ tam hic, quam sectione præced. & patebit amplius ex dicendis in solutionibus argumentorum. Posteriori autem consideratione (quæ magis est physica & à posteriori) dici possunt accidentia accipere indiuiduationem ex subiecto, tanquam ex radice, seu occasione potius multiplicationis, & distinctionis eorum. Hoc tamen non

de subiecto nude sumpto, sed adhibitis aliis circumstantiis, vel conditionibus ad actionem necessariis intelligendum est, ut in solutionibus argumentorum commodius explicabitur.

Fundamenta ergo prioris opinionis, quatenus eadem sunt cum rationibus, quibus probari solet, materiam signatam quantitate esse principium indiuiduationis, & repugnare possunt priori parti sententiæ à nobis positæ, satis tractata sunt, & expedita sèc. præced. Prima vero confirmatio solum probat, accidens habere suam indiuiduationem in ordine ad subiectum, ab eoque naturaliter pendere, non tamen, quod indiuiduatio subiecti sit principium intrinsecum indiuiduationis accidentis. In secunda vero confirmatione, & in fundamentis posterioris sententiæ petitur commune dubium, quod hoc loco prætermitti non potest, suam tamen propriam questionem postulat.

SECTIO VIII.

An repugnet, duo accidentia solo numero diuersa, esse simul in eodem subiecto, ab eorum indiuiduationem,

Accidentia solo numero differentia esse in eodem subiecto duobus modis accidere potest, scilicet simul, vel tantum successiue, & utrumque est in controuersia positum, & in præsentî sectione solum priorem tractamus.

Prima opinio tractatur.

IN qua est prima opinio, quæ non solum de accidentibus eiusdem speciei, sed etiam diuersarum specierum, si sub eodem genere proximo contineantur, negat posse simul esse in eodem subiecto. Videatur D. Thom. 1. part. quæst. 85. artic. 1. ubi Impossibile (inquit) est, idem subiectum perfici simul pluribus formis vnius generis & diuersarum specierum, sicut impossibile est, quod idem corpus secundum idem simul coloretur diuersis coloribus, vel figuretur diuersis figuris. In quæst. autem 8. de verit. art. 14. id declarat de formis existentibus in actu perfecto. Quam expositionem amplectuntur communiter Thomistæ, & ita soluunt argumenta de pluribus speciebus intelligibilibus, seu sensibilibus sub eodem proximo genere contentis (ut sunt species hominis & equi) in eadem potentia simul existentibus, & de duabus scientiis, v.g. vel duabus virtutibus moralibus, vel Theologicis, quæ, cum specie differant, & sub eodem proximo genere contineantur, simul esse possunt in eadem potentia, etiam cum perfecta intentione, hæc enim & similia dicunt esse simul solum in actu incompleto, quia solum sunt simul in actu primo, seu in habitu, non in actu secundo.

Sed reuera difficile est, opinionem hanc in ea generalitate simpliciter & absolute sustinere. Primò, quia non potest sufficiens eius ratio reddi; ut enim bene Scotus obiicit in 1. dist. 3. quæst. 6. §. ad questionem igitur: In exemplis, quæ D. Thom. supra attulit, ideo illa accidentia specie differentia non possunt esse simul, quia includunt aliquam oppositionem in ordine ad subiectum, semper enim duo colores opponuntur, aut tanquam extreme contrarii, aut sicut extremus, & medius, aut sicut accedentes magis ad alterum extremorum: figuræ etiam includunt repugnantiam in situ, aut in rectitudine & obliquitate, vel aliqua re simili: non est autem necesse, omnia accidentia specie differentia habere huiusmodi oppositionem respectu subiecti. Deinde non male vrget Durand. in 2. dist. 3. quæst. 8. argumentum de speciebus intelligibilibus (quamuis ipse male il-

lo vta-